

H. István

Apám otthon az 1960-as évek elején. Apám 1901-ben született. Hat elemi végzett, utána kereskedősegédnek adták, mert nagyon vézna gyerek volt. Kirakatrendező volt, még hozzá szenvedélyes kirakatrendező, aki a munkájában művész volt. A kirakatrendezők egyébként is művészetnek tekintették a munkájukat. Versenyeket rendeztek, díjakat osztottak. Amikor családi séta közben kirakatot néztünk, az nem olyan kirakatnézés volt, hogy mi mennyibe kerül, hanem hogy más kirakatrendezők mit csináltak. Apám az 1930-as években valahogy elintézte, hogy egy német szaklap is járjon neki. Részben összespórolta, részben azok is adtak bele, akiknél dolgozott. Tanulmányútra is ment. Minden évben utazott. Bejárta a német városokat, volt Párizsban, Bécsben. A munkaadóktól mindig szerzett annyi hozzájárulást, hogy ez valahogy összejöjjön. De nagyon kis pénzzel csinálta ezeket az utazásokat. Fiatalember korában úgy ment el Párizsba, hogy ott azonnal megevett egy koszorú fűgét, hogy elrontsa a gyomrát, és akkor nem lesz ilyen kiadás. Kis cégek voltak annak idején, és ez azt jelentette, hogy egy kirakatrendezőnek tíz helyre is kellett járnia, mert egy boltban volt egy vagy két kirakata, amit nem kellett olyan gyakran átrendezni. És akkor a Baross téri Filléres Áruház -- most egy szálloda áll a helyén -- keresett főrendezőt. Nagyon szép nagy áruház volt, 16 kirakattal. Apám megkapta ezt az állást. Apám a szakszervezeti életében a kirakatrendezőkkel élt nagyon együtt. Ezek voltak a barátai. Ezek is mind zsidók voltak. A kirakatrendezés zsidó szakma volt. Alig volt nem zsidó kirakatrendező. Két nagyobb áruház volt Pesten, a Corvin és a Divatcsarnok, ezeknek nem zsidó volt a főrendezője. De hát azok akkora urak voltak, hozzánk képest méltóságos urak. Az összes többi lóti-futi kirakatrendező mind zsidó volt. Ezt azért tudom olyan biztosan, mert már a Garay utcában laktunk, amikor kijött az egyik zsidótörvény [lásd: zsidótörvények Magyarországon], azt hiszem, a második, és apám összehívott egy ilyen baráti értekezletet. Nagyon szép nagy lakásunk volt, hatalmas szobával, és vagy harmincan voltak ott, és arról tanácskoztak, hogyan kell strómant szerezni. Az apám és a nővérem már 1945-ben belépett a kommunista pártba.